

กรมควบคุมโรค

Department of Disease Control

รายงานการถอดบทเรียน (Lesson Learned) หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนา
ทักษะการเข้าใจปัญหาและสำรวจปัญหาเชิงลึกเพื่อเป็นจุดเริ่มต้น
ในการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง (Preschool Program)

โดย กองนวัตกรรมและวิจัย กรมควบคุมโรค

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญ

๑. ข้อมูลกองนวัตกรรมการและวิจัย	๓
๑.๑ ความเป็นมากองนวัตกรรมการและวิจัย	๔
๑.๒ แผนผังโครงสร้างองค์กร	๖
๑.๓ ประเภทตำแหน่งบุคลากร	๗
๑.๔ กระบวนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการด้านสุขภาพและการป้องกันควบคุมโรค	๘
๑.๕ ทรัพยากรการดำเนินกิจกรรม.....	๑๔
๒. หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาทักษะการเข้าใจปัญหาและสำรวจปัญหาเชิงลึกเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการ สร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง (Preschool Program)	๑๕
๒.๑ ชื่อหลักสูตร.....	๑๖
๒.๑.๑ ที่มาและความสำคัญของการฝึกอบรม/หลักสูตร	๑๖
๒.๑.๒ สมรรถนะหลักของหลักสูตรฝึกอบรม	๑๖
๒.๑.๓ ผลสัมฤทธิ์ของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร	๑๗
๒.๑.๔ แผนงานฝึกอบรม	๑๗
๒.๑.๕ รูปแบบการฝึกอบรมของหลักสูตร	๑๘
๒.๑.๖ จำนวนที่เข้ารับการฝึกอบรม	๒๐
๒.๑.๗ โครงสร้างการบริหารหลักสูตร	๒๑
๓. สรุปผลการถอดบทเรียน (Lesson Learned)	๒๓
๓.๑ การถอดบทเรียน (Lesson Learned) หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาทักษะการเข้าใจปัญหาและสำรวจ ปัญหาเชิงลึกเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง (Preschool Program)	๒๔
๔. จุดเด่น / ปัญหา อุปสรรค / และข้อเสนอแนะ	๓๖
๔.๑ จุดเด่น / ปัญหา อุปสรรค	๓๗
๔.๒ ข้อเสนอแนะ	๓๘
๕. รายชื่อคณะผู้เข้าร่วมถอดบทเรียน (Lesson Learned)	๔๒

๑. ข้อมูลกองนวัตกรรมการและวิจัย

๑.๑ ความเป็นมากองนวัตกรรมและวิจัย

๑.๑.๑ ประวัติหน่วยงาน

ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) มีนโยบายให้หน่วยงานใช้เครื่องมือจัดการความรู้ (KM) เพื่อมุ่งสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) กรมควบคุมโรค จึงจัดตั้งหน่วยงานภายใน ชื่อว่า “สำนักจัดการความรู้” ตามคำสั่งกรม ควบคุมโรคที่ ๙๗/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙

ปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๙ มีการปฏิรูปกระทรวงสาธารณสุขในรูปแบบ National Health Authority ๑๑ ข้อ กรมควบคุมโรค ได้เปลี่ยน “สำนักจัดการความรู้” เป็น “สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.)” ตามคำสั่งกรมควบคุมโรคที่ ๒๖๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ รับผิดชอบบทบาทหน้าที่ตาม NHA ด้านที่ ๒ การสร้างและจัดการความรู้ด้านสุขภาพ ด้านที่ ๓ การประเมินนโยบายและเทคโนโลยีด้านสุขภาพ ด้านที่ ๔ การกำหนดและรับรองมาตรฐานบริการต่าง ๆ

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ปัจจุบัน รัฐบาลกำหนดนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ บนวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อน ปฏิรูปประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสนองต่อนโยบาย กรมควบคุมโรคจึงได้เปลี่ยนจาก “สถาบันวิจัยจัดการความรู้และมาตรฐาน การควบคุมโรค (สวคร.)” เป็น “กองนวัตกรรมและวิจัย” ตามคำสั่ง กรมควบคุมโรคที่ ๑๘๙๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

๑.๑.๒ หน้าที่และอำนาจของกองนวัตกรรมและวิจัย (ตามคำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ ๒๐๘๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๓)

- บ่มเพาะ สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพของประเทศร่วมกับพหุภาคีทั้งภาครัฐและเอกชน
- พัฒนาระบบนิเวศน์เพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม และบริหารจัดการระบบนิเวศน์ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ
- ศึกษาวิจัย บริหารจัดการ วางแผน พัฒนาระบบงานวิจัย พัฒนาศักยภาพและสนับสนุนงานวิจัย และจริยธรรมงานวิจัยด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยที่คุกคามสุขภาพของประเทศ
- สร้างเครือข่ายนวัตกรรมและวิจัยเพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยที่คุกคามสุขภาพทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- พัฒนาระบบงานจัดการความรู้ ประสานเครือข่ายคลังความรู้ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยที่คุกคามสุขภาพ จัดทำและพัฒนาระบบงานวารสารด้านการควบคุมโรค
- พัฒนาระบบงานพิพิธภัณฑ์และงานจดหมายเหตุ กรมควบคุมโรค ที่เชื่อมโยงพิพิธภัณฑ์สาธารณสุขและการแพทย์ไทย
- พัฒนาระบบและดำเนินการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพ ของหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค และพัฒนาระบบงานคุณภาพ และมาตรฐานงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยที่คุกคามสุขภาพของหน่วยงานต่างๆ
- เป็นแหล่งเรียนรู้ในการสร้างนวัตกรรม วิจัย และผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยที่คุกคามสุขภาพ

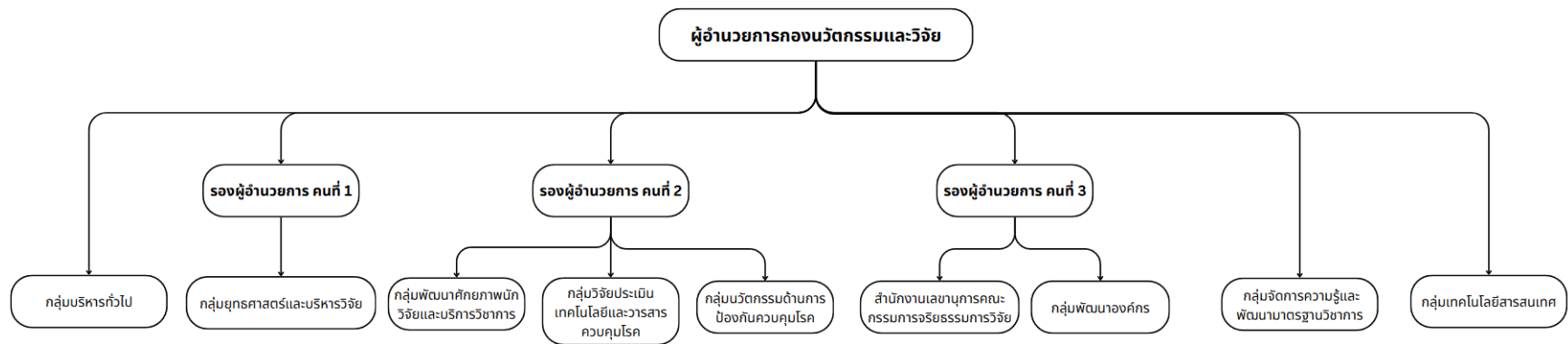
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่อธิบดีมอบหมาย

กองนวัตกรรมการและวิจัย (กนว.) เป็นหนึ่งในหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรคที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนางานนวัตกรรมการสนับสนุนระบบบริหารจัดการงานวิจัย สร้างมาตรฐานงานวิชาการ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่นำไปสู่การผลิตผลงาน วิชาการ ผลงานวิจัย หรือองค์ความรู้ที่ช่วยให้ประชาชนชาวไทยมี สุขภาพดี ลดป่วย ลดตาย และมีความรู้ ในการดูแล สุขภาพ ห่างไกลโรคและภัยสุขภาพในอนาคต โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เป็นผู้นำในการขับเคลื่อน งานนวัตกรรมการ และวิจัยด้านการป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพในระดับชาติและนานาชาติ” และมีพันธกิจสำคัญ ดังนี้

- พัฒนาระบบสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ทันสมัย ครบวงจร มีประสิทธิภาพ และเอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่หลากหลาย
- พัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทุกกระบวนการและรูปแบบการวิจัย เข้าถึงง่าย และสะดวกในการใช้งาน รวมทั้งสร้าง งานวิจัยเชิงนโยบายด้วยกระบวนการที่มีมาตรฐาน โดยคำนึงถึงสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพของ ประเทศ
- พัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์วิชาการและระบบงานป้องกันควบคุมโรคและภัย สุขภาพที่เป็นที่ยอมรับ เข้าถึงง่ายและสะดวกรวดเร็ว

ในปัจจุบันโครงสร้างการบริหารกองนวัตกรรมการและวิจัย มีผู้อำนวยการรับผิดชอบบริหารงาน อยู่ภายใต้การบริหารจัดการงานและมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกลุ่มงานที่รับผิดชอบสายงานหลักและสายงาน รองของกอง ประกอบไปด้วย ๔ กลุ่มงาน คือ กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มยุทธศาสตร์และบริหารวิจัย กลุ่มพัฒนา ศักยภาพนักวิจัยและบริการวิชาการ กลุ่มวิจัยประเมินเทคโนโลยีและวารสารควบคุมโรค กลุ่มนวัตกรรมการ ป้องกันควบคุมโรค กลุ่มจัดการความรู้และพัฒนามาตรฐานวิชาการ กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงาน เลขาธิการคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย และกลุ่มพัฒนาองค์กร

๑.๒ แผนผังโครงสร้างองค์กร

รูปแผนผังโครงสร้างองค์กร

๑.๓ ประเภทตำแหน่งบุคลากร

กองนวัตกรรมการและวิจัย มี ๕ กลุ่มงาน คือ กลุ่มวิจัยและนวัตกรรม กลุ่มจัดการความรู้และพัฒนามาตรฐานวิชาการ สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนางานองค์กรและกลุ่มบริหารทั่วไป มีจำนวนบุคลากรทั้งสิ้น ๕๒ คน โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงประเภทตำแหน่งบุคลากร

ลำดับที่	ประเภทตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละบุคลากรทั้งหมด
ข้าราชการ		๒๘	๕๓.๘๕
๑.	นายแพทย์	๑	๓.๕๗
๒.	นักวิชาการสาธารณสุข	๒๔	๘๕.๗๑
๓.	นักจัดการงานทั่วไป	๑	๓.๕๗
๔.	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	๑	๓.๕๗
๕.	เจ้าพนักงานธุรการ	๑	๓.๕๗
พนักงานราชการ		๒๐	๓๘.๔๖
๖.	นักจัดการงานทั่วไป	๓	๑๕.๐๐
๗.	นักวิชาการพัสดุ	๑	๕.๐๐
๘.	นักวิชาการเงินและบัญชี	๑	๕.๐๐
๙.	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	๒	๑๐.๐๐
๑๐.	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	๖	๓๐.๐๐
๑๑.	นักวิชาการสาธารณสุข	๕	๒๕.๐๐
๑๒.	เจ้าพนักงานคอมพิวเตอร์	๑	๕.๐๐
๑๓.	นักเทคโนโลยีสุขภาพและนวัตกรรม	๑	๕.๐๐
ลูกจ้างประจำ		๑	๑.๙๒
๑๔.	พนักงานธุรการ ระดับ ส.๓	๑	
ลูกจ้างเหมาโครงการ		๓	๕.๗๗
๑๕.	นักจัดการงานทั่วไป	๑	๓๓.๓๓
๑๖.	นักวิชาการสาธารณสุข	๒	๖๖.๖๗
รวม		๕๒	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

๑.๔ กระบวนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพและการป้องกันควบคุมโรค

๑.๔.๑ วิสัยทัศน์ นโยบาย และกลยุทธ์ด้านนวัตกรรม (Vision and Strategy for Innovation)

จากยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเทศไทย ภาครัฐต้องปรับตัวให้สามารถดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมยุคดิจิทัลท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและไม่สามารถคาดเดาได้ จึงต้องมุ่งเน้นความคล่องตัวเพื่อขับเคลื่อนภารกิจพิเศษ และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพลิกโฉมระบบราชการสู่ ระบบราชการ ๔.๐ ซึ่งมีความท้าทายในการบริหารราชการที่มีธรรมาภิบาล เพื่อให้ประชาชนมีความสุขจากการได้รับการบริการของภาครัฐ โดยมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการประชาชน การจัดระเบียบโครงสร้างใหม่เพื่อสร้างสมดุลและจัดการความสัมพันธ์ระหว่างกลไกภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่นๆให้เป็นไปอย่างเหมาะสม รวมทั้งออกแบบโครงสร้างภายในภาครัฐเองให้กระชับและไม่เกิดความซ้ำซ้อน นอกจากนี้ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ (มาตรา ๔๔) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดตัวชี้วัดในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และการให้บริการประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อไปสู่ระบบราชการ ๔.๐ (Innovation Base) ซึ่งทุกหน่วยงานรวมถึงกรมควบคุมโรคต้องดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

ในวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ อดีตอธิบดีกรมควบคุมโรค นายสุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย ได้ทำการลงนามเพื่อจัดตั้ง “ศูนย์นวัตกรรมด้านสุขภาพและป้องกันควบคุมโรค (ศนกร)” ขึ้น อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดให้ศูนย์นวัตกรรมฯ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

- บริหารจัดการ วางแผน และติดตามความก้าวหน้า รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนานวัตกรรมด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยคุกคามสุขภาพที่มีความสำคัญของกรมควบคุมโรค
- สร้างผลงานในโครงการพัฒนานวัตกรรมที่มีความสำคัญต่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยคุกคามของประเทศ ตามกระบวนการที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยการมีส่วนร่วม เชิงบูรณาการกับเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยคุกคามสุขภาพเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี
- ทำหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายงานนวัตกรรมของกรมควบคุมโรค และฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกหัวข้อและโครงการนวัตกรรมร่วมกับกองนวัตกรรมและวิจัย
- จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนานวัตกรรมที่มีความสำคัญของกรมควบคุมโรคต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายงานนวัตกรรมของกรมควบคุมโรค คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกหัวข้อและโครงการนวัตกรรม และต่อกรมควบคุมโรค
- ร่วมมือกับหน่วยงานเจ้าของโครงการพัฒนานวัตกรรมในการส่งต่อผลงานสู่การใช้ประโยชน์อย่างจริงจังเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยคุกคามสุขภาพของประเทศและการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

- เป็นแหล่งเรียนรู้ในการสร้างนวัตกรรมด้านสุขภาพ และการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยคุกคามสุขภาพ

อนุสนธิกรรมควบคุมโรค ได้มีคำสั่งที่ ๒๐๘๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้จัดตั้งกองนวัตกรรม และวิจัย ขึ้นเป็นหน่วยงานภายใน โดยมีศูนย์นวัตกรรม เปลี่ยนเป็นกลุ่มนวัตกรรมด้านสุขภาพและป้องกันควบคุมโรค

- บ่มเพาะ สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยคุกคามสุขภาพของประเทศร่วมกับพหุภาคีทั้งภาครัฐและเอกชน
- พัฒนาระบบนิเวศน์เพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม และบริหารจัดการระบบนิเวศน์ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ
- สร้างเครือข่ายนวัตกรรมเพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยคุกคามสุขภาพทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- เป็นแหล่งเรียนรู้ในการสร้างนวัตกรรม เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยคุกคามสุขภาพ
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์

“เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนงานนวัตกรรมและวิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในระดับชาติ และนานาชาติ”

กลยุทธ์

๑) เพิ่มการผลิตนวัตกรรมและงานวิจัย ทั้งในส่วนที่หน่วยงานทำเองและทำร่วมกับหน่วยงานภายนอก

๑.๑) สนับสนุนให้หน่วยงานภายในกรมฯ เพิ่มการผลิตผลงานวิจัย นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์วิชาการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยคำนึงถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม ทั้งที่ผลิตเองและทำร่วมกับสถาบันที่ได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

๑.๒) เพิ่มการผลิตผลงานนวัตกรรมและวิจัยเชิงนโยบายที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๒) แสวงหาการสนับสนุนด้านวิชาการและแหล่งทุน รวมทั้งพัฒนาระบบบริหารทุนวิจัย ที่มีความคล่องตัวสูง

๒.๑) เพิ่มการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ MOU กับหน่วยงานระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อให้ได้แหล่งทุนและการสนับสนุนวิชาการด้านอื่นๆ มาสร้างผลงานนวัตกรรม งานวิจัย และผลิตภัณฑ์วิชาการ

๒.๒) พัฒนากลไกการทำงานร่วมกับ "มูลนิธิส่งเสริมการศึกษาวิจัยการควบคุมโรค" รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานนวัตกรรมและวิจัย เพื่อให้เกิดระบบการทำงานที่เอื้อต่อการรับทุนสนับสนุนงานนวัตกรรมและวิจัยจากหน่วยงานภายนอก

๓) พัฒนาระบบงานภายในให้มีความทันสมัยและสามารถรองรับการปฏิบัติงานตามโครงสร้างใหม่

๓.๑) จัดหาอุปกรณ์สำนักงานที่จำเป็นทดแทนอุปกรณ์ที่เสื่อมสภาพในปัจจุบัน

๓.๒) ปรับปรุงการดำเนินงานของกองนวัตกรรมและวิจัย ให้ทันสมัยและสะดวกต่อการทำงานและการให้บริการ เช่น การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP) ให้สอดคล้องกับการทำงานที่เป็นปัจจุบัน

๓.๓) พัฒนาการบริหารจัดการนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ โดยใช้หน่วยงานที่ประสบความสำเร็จทั้งในและต่างประเทศเป็นต้นแบบ

๓.๔) ผลักดันให้กองนวัตกรรมและวิจัยเป็นหน่วยงานที่อยู่ในโครงสร้างของกรมควบคุมโรคตามกฎหมาย

๔) เลิก/ลดภารกิจบางด้านที่เป็นจุดอ่อนและไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

๔.๑) ถ่ายโอนภารกิจบางด้านที่เป็นจุดอ่อนของกองนวัตกรรมและวิจัยให้หน่วยงานที่ความพร้อมทั้งในและนอกกรมควบคุมโรค

๔.๒) ลดการสนับสนุนการพัฒนางานนวัตกรรมและงานวิจัยที่ต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนานานเกินกำหนด หรือนวัตกรรมและงานวิจัยกลุ่มเป้าหมายของการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ (Potential User) ประเมินแล้วว่าไม่เห็นประโยชน์ที่ชัดเจน

๕) ปรับปรุงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๑) เพิ่มการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัย นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์วิชาการ รวมทั้งบริการต่างๆ ของกรมฯ ผ่านเครือข่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยต่างๆ และสื่อที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อดิจิทัล

๕.๒) เพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้เครือข่ายสถานบริการ สุขภาพมีการนำผลงานนวัตกรรมและวิจัยด้านป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพไปประยุกต์ใช้

๕.๓) ประสานความร่วมมือกับสำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ ในการสื่อสารประชาสัมพันธ์นวัตกรรมและวิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ถูกต้องผ่านช่องทางสื่อที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

๕.๔) ยกระดับวารสารกรมควบคุมโรคให้เข้าสู่ฐานข้อมูล Asian Citation Index (ACI) รวมทั้งสามารถสืบค้นได้ในหอสมุดกลางทางการแพทย์ของประเทศสหรัฐอเมริกา (PubMed.)

๕.๕) เพิ่มการสื่อสารภารกิจและผลผลิตขององค์กรโดยอาศัยบุคคลที่มีชื่อเสียงช่วยประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

๖) เพิ่มบุคลากรส่วนขาดทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

๖.๑) เพิ่มบุคลากรส่วนขาดที่จำเป็น โดยเฉพาะบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการนวัตกรรมและนักวิจัยเชิงนโยบาย

๖.๒) พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะความเข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม (Digital Literacy)

๖.๓) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาศักยภาพการทำงานแบบ Multicenter และทักษะที่เพิ่มศักยภาพของบุคลากร

๖.๔) พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านนวัตกรรมและวิจัยเชิงนโยบาย รวมทั้งการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๗) เพิ่มประสิทธิภาพระบบสารสนเทศ ทั้งด้าน Hardware, Software และระบบฐานข้อมูล เพื่อรองรับการใช้งานที่เพิ่มขึ้น

๗.๑) พัฒนาสมรรถนะอุปกรณ์ด้านสารสนเทศทั้งด้าน Hardware และ Software ให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ทันสมัย

๗.๒) พัฒนาศูนย์ข้อมูลกลาง (Central Data Center) งานนวัตกรรมและงานวิจัยด้านป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ เป็นปัจจุบัน ที่สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานด้านนวัตกรรมและวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

๘) เพิ่มการสร้างบรรยากาศที่ดีในทุกระดับขององค์กร

๘.๑) เพิ่มการสร้างแรงจูงใจภายใน (Internal Motivation) ให้บุคลากรทุกระดับ

๘.๒) เพิ่มสวัสดิการพิเศษให้บุคลากรในหน่วยงาน โดยเฉพาะกลุ่มที่ยังไม่สามารถบรรจุเป็นข้าราชการได้

๑.๔.๒ เป้าหมายขององค์กรที่มีความท้าทายในการพัฒนานวัตกรรม (Challenging Goal)

กรมควบคุมโรค ได้มีคำสั่งที่ ๒๐๘๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้จัดตั้งกองนวัตกรรมและวิจัยขึ้นเป็นหน่วยงานภายในโดยมีศูนย์นวัตกรรมเปลี่ยนเป็นกลุ่มนวัตกรรมด้านสุขภาพและป้องกันควบคุมโรคด้วยการวิเคราะห์โอกาสเชิงกลยุทธ์ และความท้าทายเชิงกลยุทธ์

การวิเคราะห์ SWOT analysis โดยพิจารณาจุดแข็งและโอกาสของศูนย์นวัตกรรมฯ เพื่อกำหนดเป็นความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ และพิจารณาจุดอ่อนและภัยคุกคาม เพื่อกำหนดเป็นความท้าทายเชิงกลยุทธ์ คลอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญ ๕ ด้าน คือ

๑. ด้านผลิตภัณฑ์ หรือ การดำเนินการหลักของกลุ่มนวัตกรรมด้านสุขภาพและป้องกันควบคุมโรค

๑.๑ โครงการ/กระบวนการบ่มเพาะนวัตกรรม

๑.๒ บริการให้คำปรึกษาการพัฒนาโครงการนวัตกรรม

๑.๓ บริการอบรมทักษะการพัฒนานวัตกรรม

๑.๔ การส่งเสริมและเชื่อมต่อเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพและป้องกันควบคุมโรค

๒. ด้านระบบปฏิบัติการ

๓. ด้านบุคคล

๔. ด้านการเงินและตลาด

๕. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ตามตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ ระดับความสำเร็จของนวัตกรรมที่หน่วยงานสร้างใหม่และนำไปใช้ประโยชน์

๑.๔.๓ ค่านิยมร่วม (Shared Value)

ค่านิยมและกระทรวงสาธารณสุข MOPH

M: Mastery ฝึกฝนตนเองให้มีศักยภาพสูงสุด (ควบคุมตนเองให้ทำงาน คิดพูด อย่างมีสติใช้กิริยาจาเหมาะสมควร มีความซื่อสัตย์มีคุณธรรม จริยธรรม รักการเรียนรู้ค้นหาความรู้สม่ำเสมอ มีวินัย ตรงต่อเวลารับผิดชอบ)

O: Originality สร้างสรรค์นวัตกรรม สิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อระบบสุขภาพ

P: People-centered approach ยึดประชาชนเป็นที่ตั้ง เป็นศูนย์กลางในการทำงาน

H: Humility มีความอ่อนน้อมถ่อมตน การเคารพผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รู้แพ้รู้ชนะ เปิดรับฟังความเห็นต่าง จัดการความขัดแย้งด้วยวิธีสร้างสรรค์ช่วย ผู้อื่นแก้ปัญหาในยามคับขัน

จากค่านิยมระดับกระทรวงสาธารณสุข O: Originality สร้างสรรค์นวัตกรรม สิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อระบบสุขภาพ กรมควบคุมโรคมีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน รวมทั้งวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเสริมสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรในการปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่ๆ ที่จะสร้างและพัฒนานวัตกรรมด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพ โดยกลุ่มนวัตกรรมด้านสุขภาพ และป้องกันควบคุมโรค

ค่านิยมในองค์กร คือ FPSIT

F: Fail fast, learn fast, fast forward - ล้มให้เร็ว เรียนรู้ให้เร็ว ลุกให้เร็ว แล้วก้าวไปข้างหน้า

P: People-centric – ให้คนเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ทั้งประชาชนผู้รับบริการ บุคลากรในองค์กร และภาคีที่เกี่ยวข้อง

S: Synergy - ทำความร่วมมือกับหน่วยงานหลายฝ่ายในการบรรลุเป้าหมายที่เติบโตไปด้วยกัน

I: Initiatives – เริ่มก้าวแรกในการพัฒนา และการทำสิ่งใหม่อยู่เสมอ

T: Trust – สร้างความเชื่อใจทุกระดับ

๑.๔.๔ การวางแผนตลาดด้วยข้อมูลเชิงลึก (Market Insight)

การดำเนินงานตามกระบวนการของกรมควบคุมโรค ให้ได้มาซึ่งข้อมูลในระดับชุมชน จากการสำรวจจากหน่วยงานส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขระดับอำเภอและจังหวัด ซึ่งรวบรวมข้อมูลโดยสำนักงานป้องกันควบคุมโรค เพื่อส่งข้อมูลมายังส่วนกลางกรมควบคุมโรค ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล นำไปสู่การเสนอเป็นนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยมีการนำเครื่องมือของกระบวนการ Empathy จากกิจกรรม Workshop Preschool เพื่อเก็บข้อมูล Primary & Secondary Data จากความต้องการของลูกค้า/กลุ่มเป้าหมาย(Users/Stakeholders) ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เครื่องมือ Exploring Problem เพื่อทำความเข้าใจตลาดมากขึ้น พร้อมทั้งมีโมเดลการให้คำปรึกษาจัดอบรมทีม Coach ของทีม DPHI เพื่อเป็นโมเดลการทำงานสำหรับช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานของทีมนวัตกรรมที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่กระบวนการบ่มเพาะ ประจำหน่วยงานผ่านกิจกรรม Preschool เพื่อให้หน่วยงานมีทีมที่ปรึกษา และโค้ชการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการดำเนินงานแบบเครือข่ายระหว่างหน่วยงานในการแลกเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด และองค์ความรู้จากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรม

๑.๔.๕ การมีส่วนร่วมของลูกค้า (Customer Participation)

การพัฒนานวัตกรรมของกรมควบคุมโรค โดยกองนวัตกรรมและวิจัยได้เปิดโอกาสให้บุคลากรและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางาน โดยผ่านกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการบ่มเพาะนวัตกรรม (Incubation Program) ซึ่งเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาร่วมวิเคราะห์ปัญหา เพื่อค้นหาปัญหาที่แท้จริงที่เกิดจากการทำงาน/ของประชาชน โดยการลงไปสัมภาษณ์หรือสังเกตจากพื้นที่จริงๆจากผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเมื่อพบประเด็นปัญหาที่แท้จริง ทีมพัฒนานวัตกรรมก็จะร่วมหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ซึ่งในส่วนนี้ได้มีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามามีบทบาทสำคัญในการร่วมออกไอเดีย แสดงความคิดเห็น และพัฒนา เช่น โครงการบ่มเพาะนวัตกรรมในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ที่ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่

- โครงการการส่งตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการล่าช้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการสอบสวนป้องกันควบคุมให้ทันช่วงที่ ในเขตสุขภาพที่ ๙ (Easy Lab) โดยร่วมมือกับบริษัท Ever Medical Technology Co.,Ltd. โดยมีการลงสัมภาษณ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย จพต. สสจ. และ สคร.๙
- โครงการการพัฒนากระบวนการตรวจจับ แจ้งเตือนอุบัติเหตุทางถนนและการตอบสนองทางการแพทย์ที่เกิดจากรถโดยสารขนาดใหญ่ (Safe Side) โดยอาจารย์มหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ โดยมีการลงสัมภาษณ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยใช้กระบวนการ Design sprint ประกอบด้วย คนที่ประสบอุบัติเหตุ พยาบาล/ผู้ช่วยพยาบาล นิติเวช ๑๖๖๙ คนแจ้งเหตุ เจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุ มูลนิธิ/รถกู้ภัย โรงพยาบาล ER/EMS
- โครงการพัฒนานวัตกรรมด้านการสร้างเสริมสุขภาพและระบบข้อมูลทางสุขภาพผู้ประกอบการ โดยร่วมมือกับบริษัท Invitrace company limited
- โครงการนักดื่มหน้าใหม่เพศชายอายุ ๑๕ - ๑๙ ปี ในโรงเรียนมัธยมพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก โดยร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า ในเขตสุขภาพที่ ๒ และเครือข่ายภาคประชาชนในกลุ่มของเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก

โดยในแต่ละปีงบประมาณเราคาดหวังว่าจะสามารถขยายกลุ่มเป้าหมายที่เพิ่มขึ้นได้และ การพัฒนาทักษะพื้นฐานในการต่อยอดสู่การพัฒนางานนวัตกรรมด้านสุขภาพและป้องกันควบคุมโรค มุ่งเน้นการทำความเข้าใจสถานการณ์ปัญหาและกลุ่มเป้าหมาย (Empathize Workshop) และมุ่งเน้นการสังเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย (Synthesis Workshop) ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะทำให้นักพัฒนานวัตกรรม มีความมั่นใจมากขึ้นว่ากำลังจะออกแบบวิธีการแก้ไขปัญหให้สอดคล้องกับ Pain Point ของผู้ใช้งานได้อย่างแท้จริง โดยเป้าหมายของการบ่มเพาะนวัตกรรม เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน มีการพิจารณาจากเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

- ปัญหาด้านสาธารณสุขหรือการบริหารจัดการ ที่มีผลกระทบสูง
- มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลประโยชน์ที่ชัดเจน
- ระบุ PAIN หรือ NEED ของกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจน
- กำหนด OBJECTIVE การแก้ปัญหาได้ชัดเจน (มี How might we ชัดเจน/ มี insight รองรับ/ สามารถบอกความสำคัญได้ชัดเจน)
- มีโอกาสสร้างต้นแบบการแก้ปัญหาขึ้นในระยะ ๓-๖ เดือน (แผนการทำงาน/ทีม/พาร์ทเนอร์)

ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการผลักดันนวัตกรรมของกรมควบคุมโรค ที่อยากเห็นการพัฒนานวัตกรรมที่ออกแบบมาจากปัญหา หรือความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง ผ่านกระบวนการร่วมออกแบบนวัตกรรม (Collaboration) กับเครือข่ายหรือผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ จากภายนอกกรม อันจะส่งผลให้เรามีแนวคิดในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ไม่ยึดติดกับความเคยชินหรือวิธีการแก้ปัญหาแบบเดิม นอกจากนั้น การที่กรมควบคุมโรคมีพันธกิจหลักในการร่วมมือกับเครือข่ายในการผลิตและพัฒนาผู้เชี่ยวชาญ องค์ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เครื่องมือ กฎหมายการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ก็เป็นอีกปัจจัยเสริมประการหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม เพราะจะทำให้มีอำนาจหน้าที่ (Authority) มีพื้นที่และมี

กลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน (Community) สำหรับการริเริ่ม ทดลอง หรือทดสอบแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมด้าน
ป้องกันควบคุมโรค เพื่อที่ในท้ายที่สุดแล้วจะทำให้เราได้นวัตกรรมที่ทำได้จริง (Feasible) ใช้ได้จริง (Practical)
เป็นที่ต้องการ (Desirable) และเป็นนวัตกรรมที่สามารถขยายผลหรือทำให้เป็นธุรกิจได้จริง (Viable)

๑.๕ ทรัพยากรการดำเนินกิจกรรม

๑.๕.๑ ด้านสถานที่

- โดยตั้งอยู่ที่ กองนวัตกรรมและวิจัย เลขที่ ๘๘/๒๑ อาคาร ๑๐ ชั้น ๑ กรมควบคุมโรค กระทรวง
สาธารณสุข ซอยติวานนท์ ๑๔ ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑.๕.๒ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- Platform Online
Zoom, Miro, Figma, Maze, Canva, Google Workspace

๑.๕.๓ ด้านทรัพยากรบุคคล

- Program Manager
- Project Coordinator

๑.๕.๔ ด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

- ห้อง Coworking Space

๒. หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาทักษะการเข้าใจปัญหาและสำรวจปัญหาเชิงลึกเพื่อเป็นจุดเริ่มต้น
ในการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง (Preschool Program)

๒.๑ ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาทักษะการเข้าใจปัญหาและสำรวจปัญหาเชิงลึก
เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง
(ภาษาอังกฤษ) Preschool Program

๒.๑.๑ ที่มาและความสำคัญของการฝึกอบรม/หลักสูตร

ปัจจุบันสังคมไทยมีปัจจัยการเกิดโรคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์โรคและภาวะสุขภาพของประชาชน ทำให้ระบบป้องกันควบคุมโรคมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การพัฒนาความรู้ เทคโนโลยี งานวิจัย และนวัตกรรมด้านสุขภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญในระดับนโยบายของประเทศ ซึ่งตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ด้านสาธารณสุข เป้าหมายคือ ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืนโดยกรมควบคุมโรคมุ่งเน้นในเรื่องการป้องกันควบคุมโรคและลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ตามกรอบยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ คือ “ประชาชนได้รับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพระดับมาตรฐานสากล ภายใน ปี ๒๕๗๔” และกำหนดเป้าหมายหลัก คือ ประชาชนมีสุขภาพดี ลดเสี่ยง ลดโรค ลดป่วย ลดพิการและลดตาย ซึ่งกรมควบคุมโรคได้จัดทำนโยบายพัฒนาระบบการควบคุมโรคเข้าสู่ระบบราชการ ๔.๐ ที่มุ่งเน้นการทำงานที่รวมพลังทุกภาคส่วน (Collaboration) สร้างนวัตกรรม (Innovation) และปรับเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล (Digitalization)

กองนวัตกรรมและวิจัย โดยกลุ่มนวัตกรรมด้านสุขภาพและป้องกันควบคุมโรค ได้รับมอบหมายให้มีการกิจสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานสร้างและพัฒนานวัตกรรมที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และสร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจ และศรัทธาให้เกิดขึ้นกับผู้รับบริการ รวมทั้งประชาชนทั่วไป ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินมาตรการด้านสุขภาพและการป้องกันควบคุมโรคที่อาศัยงานนวัตกรรมในการขับเคลื่อน ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรคให้มีทักษะที่จำเป็นในการสร้างและพัฒนานวัตกรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยบุคลากรกลุ่มจะสามารถสร้างและนำพาทีมพัฒนานวัตกรรมให้เกิดขึ้นภายในหน่วยงานได้อย่างต่อเนื่อง กลุ่มนวัตกรรมฯ จึงได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาทักษะการทำความเข้าใจปัญหาและสำรวจปัญหาเชิงลึกเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง (Preschool) มุ่งหวังเพื่อให้บุคลากรในสังกัดกรมควบคุมโรค มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถระบุขอบเขตของปัญหา และสามารถพัฒนาทักษะการนำเสนอขอบเขตของปัญหา หรือขอบเขตความสนใจในการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพและการป้องกันควบคุมโรค ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของหน่วยงานให้สามารถดำเนินการพัฒนาผลงานนวัตกรรมและพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมเพื่อที่จะให้เกิดนวัตกรรมด้านสุขภาพและการป้องกันควบคุมโรคที่นำไปใช้แก้ไขปัญหากลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง

๒.๑.๒ สมรรถนะหลักของหลักสูตรฝึกอบรม

- ผู้อบรมสามารถเข้าใจปัญหาเชิงลึกได้
- ผู้อบรมสามารถระบุขอบเขตของปัญหาและค้นหาข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้
- ผู้อบรมสามารถได้ฝึกทักษะการทำความเข้าใจ (Empathy) การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical thinking) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

๒.๑.๓ ผลสัมฤทธิ์ของแผนงานฝึกอบรม/หลักสูตร

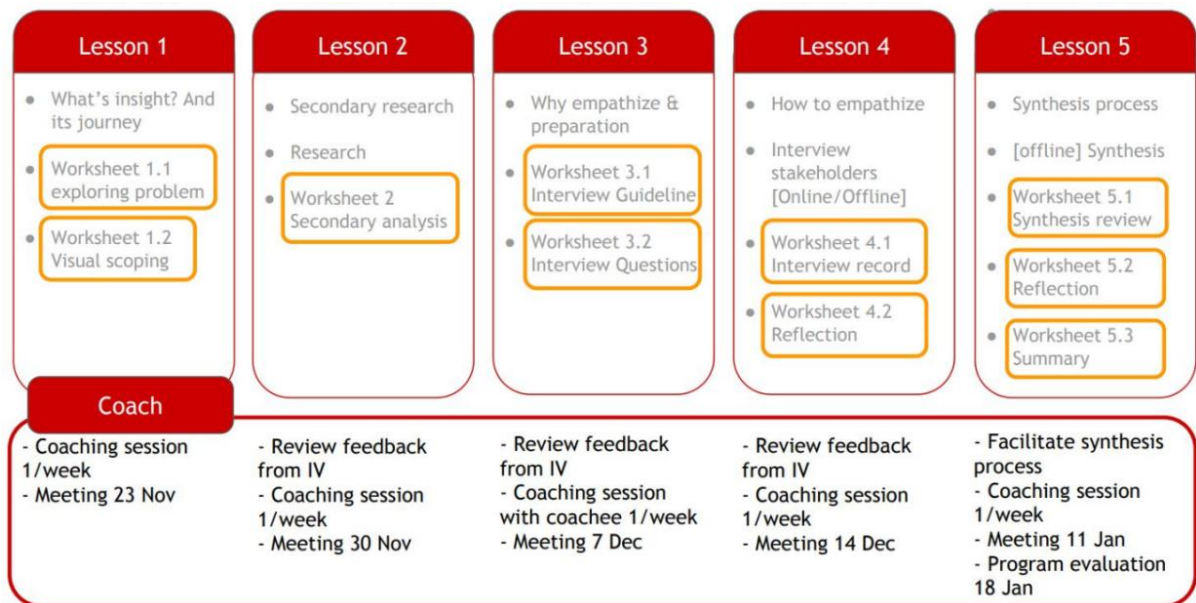
ผู้เข้าอบรมเรียนรู้กระบวนการและเครื่องมือในการทำความเข้าใจปัญหาเชิงลึก ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างนวัตกรรม โดยพัฒนาทักษะและเครื่องมือที่ใช้ในการทำความเข้าใจปัญหา ตามขั้นตอนได้แก่

- การระบุขอบเขตของปัญหาดังต้น
- การตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับปัญหาที่สนใจ และสามารถนำไปค้นคว้าหาคำตอบด้วยกระบวนการค้นคว้าหาข้อมูล
- ฝึกฝนการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลการทำความเข้าใจ (Empathy) การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical thinking) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)
- การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อมองหา ช่องว่าง(Gap)/โอกาส(Opportunity)และ ข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับปัญหา (Insights) เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพรวมของปัญหาในมิติต่างๆ ตั้งแต่ระดับสถานการณ์ปัญหา ลึกไปจนถึงระดับรากของปัญหา
- แผนที่แสดงพฤติกรรม เส้นทางตามระยะเวลาที่เกิดขึ้นของกิจกรรมทำปฏิสัมพันธ์ที่กลุ่มเป้าหมายมีต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และสามารถสรุปกลุ่มเป้าหมาย ประเด็นปัญหา และข้อมูลเชิงลึก ได้อย่างถูกต้องที่นำไปสู่การค้นหาวิธีแก้ไขปัญหา พัฒนาให้เกิดนวัตกรรม

๒.๑.๔ แผนงานฝึกอบรม

หัวข้อการเรียนรู้สำหรับผู้เข้าร่วมอบรม ๖ สัปดาห์

สัปดาห์ที่ ๑ : Scoping problem ทำความรู้จัก Insight และขั้นตอนการหา พร้อมกับเลือกปัญหาที่สนใจ

สัปดาห์ที่ ๒ : Conducting secondary research เรียนรู้การหาข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากแหล่งต่างๆ ระบุผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย(Stakeholders) ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา

สัปดาห์ที่ ๓ : Preparing to empathize ฝึกตั้งประเด็นและเตรียมคำถามสัมภาษณ์

สัปดาห์ที่ ๔-๕ : Empathizing stakeholders เรียนรู้และทำความเข้าใจปัญหาเชิงลึก ผ่านการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

สัปดาห์ที่ ๖ : Extracting Insight เรียนรู้เกี่ยวกับสังเคราะห์ข้อมูล(Synthesis) และวิธีการ

บทบาทของผู้เข้าอบรม

บทบาทการเป็นผู้เข้าอบรม Insight Tanks

- เรียนรู้กระบวนการ Empathize และ Define และฝึกปฏิบัติจริงอย่างเข้มข้น
- เรียนรู้เนื้อหาพร้อมทำแบบฝึก (Worksheet) ครอบคลุมเนื้อหา ๕ บท
- เรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์ม Online

ปี ๒๕๖๕ = แพลตฟอร์ม Insight Tanks ของ School of Changemaker (SOC)

ปี ๒๕๖๖ = Zoom Meeting ของ กลุ่มนวัตกรรมฯ

ปี ๒๕๖๗ = Zoom Meeting ของ กลุ่มนวัตกรรมฯ

- รอบการเรียนรู้ เริ่มศึกษาบทเรียนตามวันที่กำหนด และทำการบ้านให้เสร็จภายในวันเสาร์ถัดไป

ลักษณะการทำงานร่วมกันระหว่างทีม Preschool และ Coach

- ทีมศึกษาเนื้อหาสัปดาห์ละ ๑ บทเรียน พร้อมทำแบบฝึก
- ทีมพบปะ พูดคุยกับโค้ช โค้ชทำหน้าที่เป็นกระจกเงา เน้นรับฟังและตั้งคำถามที่ช่วยให้ทีมมองเห็นและเข้าใจตัวเองรอบด้านมากขึ้น

- โค้ชรับหน้าที่ประสานงานกับทีมตรวจการบ้าน และนำ Feedback มาสื่อสารเพิ่มเติมกับทีมทุกสัปดาห์

๒.๑.๕ รูปแบบการฝึกอบรมของหลักสูตร

กลุ่มนวัตกรรมด้านสุขภาพและป้องกันควบคุมโรคเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทและภารกิจในการสนับสนุนหน่วยงานต่างๆในกรมควบคุมโรคให้สามารถพัฒนาต่อยอด หรือสร้างนวัตกรรมไม่ว่าจะเป็นเพื่อในหน่วยงานเองหรือเพื่อผู้รับบริการ ประชาชนทั่วไป ดังนั้นการสร้างระบบสนับสนุน และพัฒนาบุคลากรให้มีแนวคิด ทักษะที่สามารถสร้างนวัตกรรมจึงเป็นเรื่องจำเป็น

ภายใต้ความร่วมมือกับ School of Changemakers เพื่อดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างสรรค์ต่อยอดงานนวัตกรรมด้านสุขภาพ (Pre-school) ได้เห็นถึงความสำคัญในการทำความเข้าใจสถานการณ์ปัญหา ที่นำไปสู่ความเข้าใจเชิงลึก (Insights) ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมที่เป็นรูปธรรม สร้างการเปลี่ยนแปลงได้จริง โดยมุ่งหวังว่าผู้เข้าอบรมจะได้เรียนรู้ชุดทักษะการทำความเข้าใจปัญหาเชิงลึก ได้แก่ ทักษะการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) ทักษะการเข้าอกเข้าใจอย่างลึกซึ้ง (Empathy) ทักษะการเก็บข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งฝึกฝนเครื่องมือในการทำความเข้าใจปัญหาเชิงลึก (Insight Tools) โดยมีโค้ชที่เป็นบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนทักษะการโค้ชเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

โดยการฝึกอบรมการพัฒนาทักษะการเข้าใจปัญหาและสำรวจปัญหาเชิงลึกเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง (Preschool Program) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗ ภาคทฤษฎี (Online Workshop ผ่านระบบ Zoom meeting ทั้งหมด ๖ ครั้ง รวมระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ ๑๘ ชั่วโมง

ตารางกิจกรรมการฝึกอบรมภาคทฤษฎีรายสัปดาห์

ลำดับ	กิจกรรมการฝึกปฏิบัติงาน/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี (lecture)	ระยะเวลาเรียน
๑	ปฐมนิเทศ - การ Match Coach กับทีม Preschool	๑ สัปดาห์
๒	Scoping Problem ๑.เรียนรู้ผ่าน Online Learning Platform ๒.ศึกษาด้วยตนเองเพิ่มเติม (Insight Tanks Book Lesson ๑ Exploring & Scoping Problem) ๓.ทำแบบฝึกโดยร่วมปรึกษาโค้ชประจำกลุ่ม - Worksheet ที่ ๑.๑ - Worksheet ที่ ๑.๒	๑ สัปดาห์
๓	Conducting secondary research ๑.เรียนรู้ผ่าน Online Learning Platform ๒.ศึกษาด้วยตนเองเพิ่มเติม (Insight Tanks Book Lesson ๒ Conducting secondary research) ๓.ทำแบบฝึกโดยร่วมปรึกษาโค้ชประจำกลุ่ม - Worksheet ที่ ๒	๑ สัปดาห์

ลำดับ	กิจกรรมการฝึกปฏิบัติงาน/การเรียนรู้ภาคทฤษฎี (lecture)	ระยะเวลาเรียน
๔	Preparing to empathize ๑.เรียนรู้ผ่าน Online Learning Platform ๒.ศึกษาด้วยตนเองเพิ่มเติม (Insight Tanks Book Lesson ๓ Preparing to empathize) ๓.ทำแบบฝึกโดยร่วมปรึกษาโค้ชประจำกลุ่ม - Worksheet ที่ ๓.๑ - Worksheet ที่ ๓.๒	๑ สัปดาห์
๕	Empathizing Stakeholders ๑.เรียนรู้ผ่าน Online Learning Platform ๒.ศึกษาด้วยตนเองเพิ่มเติม (Insight Tanks Book Lesson ๔ Empathizing Stakeholders) ๓.ทำแบบฝึกโดยร่วมปรึกษาโค้ชประจำกลุ่ม - Worksheet ที่ ๔.๑ - Worksheet ที่ ๔.๒	๑ สัปดาห์
๖	Extracting Insight ๑.เรียนรู้ผ่าน Online Learning Platform ๒.ศึกษาด้วยตนเองเพิ่มเติม (Insight Tanks Book Lesson ๕ Extracting Insight) ๓.ทำแบบฝึกโดยร่วมปรึกษาโค้ชประจำกลุ่ม - Worksheet ที่ ๕.๑ - Worksheet ที่ ๕.๒ - Worksheet ที่ ๕.๓	๑ สัปดาห์
รวมระยะเวลา		๖ สัปดาห์

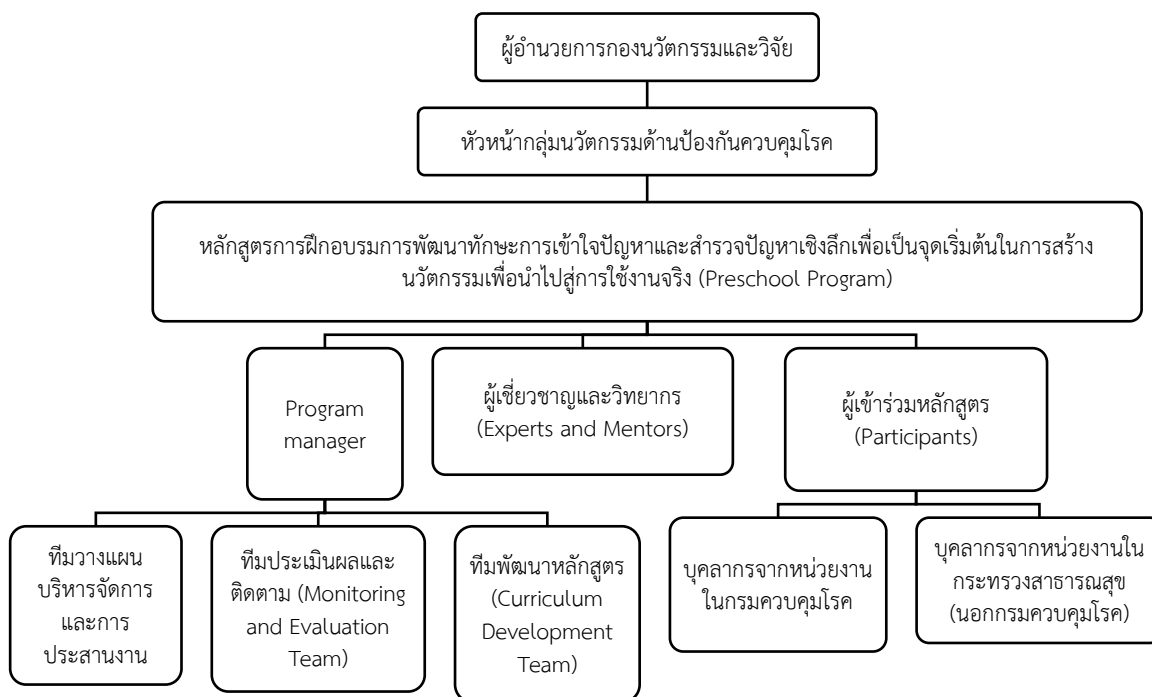
๒.๑.๖ จำนวนที่เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้เข้าอบรมเป็นบุคลากรของกรมควบคุมโรค บุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานราชการ นอกกระทรวงสาธารณสุข และภาคเอกชน

ปีการฝึกอบรม	จำนวนทีม	จำนวนคน
๒๕๖๕	๒๗	๑๑๑
๒๕๖๖	๓๔	๑๖๐
๒๕๖๗	๒๕	๑๒๓

๒.๑.๗ โครงสร้างการบริหารหลักสูตร

โครงสร้างการบริหารหลักสูตรการพัฒนาทักษะการเข้าใจปัญหาและสำรวจปัญหาเชิงลึกเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง (Preschool Program) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗ ได้รับการจัดการที่ครอบคลุมและเป็นระบบ โดยแบ่งออกเป็นส่วนสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

รูปโครงสร้างการบริหารหลักสูตรการฝึกอบรมฯ

- คณะกรรมการอำนวยการ (Steering Committee)

นำโดยผู้อำนวยการกองนวัตกรรมและวิจัย มีหน้าที่กำหนดนโยบายและเป้าหมายของโครงการ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและการสนับสนุนด้านทรัพยากร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

- คณะกรรมการบริหารโครงการ (Program Management Team)

ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่มวิจัยและนวัตกรรม และหัวหน้างานนวัตกรรมฯ ร่วมกับ Preschool Program Manager มีบทบาทรับผิดชอบในการวางแผนและดำเนินการหลักสูตร จัดสรรงบประมาณและจัดการทรัพยากร ตลอดจนประสานงานกับวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้เข้าร่วมโครงการ

- พัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development Team)

ทำงานร่วมกันระหว่างหัวหน้ากลุ่มวิจัยและนวัตกรรม หัวหน้างานนวัตกรรมฯ และ Preschool Program Manager เพื่อออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายและความต้องการ โดยสร้างสรรค์เนื้อหาและกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ และนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่กำหนดผู้เชี่ยวชาญและวิทยากรที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในโครงการฯ

- ผู้เชี่ยวชาญและวิทยากร (Experts and Mentors)

ซึ่งได้รับการคัดเลือกโดย Program Manager จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม แนะนำการวางแผนและการลงพื้นที่ รวมถึงถ่ายทอดประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเพื่อช่วยให้ผู้เข้าร่วมสามารถพัฒนานวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ผู้เข้าร่วมหลักสูตร (Participants)

ประกอบด้วยบุคลากรจากหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุข เช่น แพทย์ พยาบาล เภสัชกร และนักวิชาการ รวมถึงบุคลากรจากหน่วยงานอื่น เช่น บริษัทเอกชนหรือมหาวิทยาลัย โดยผู้เข้าร่วมต้องมีคุณสมบัติสำคัญ เช่น ความสนใจในการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ Design Thinking และความพร้อมในการทำงานเป็นทีมเพื่อแก้ปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญ เช่น Non-Communicable Diseases (NCD) Communicable Diseases (CD) การจัดการระบบ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย รวมถึงการบาดเจ็บ

- ฝ่ายประเมินผลและติดตาม (Monitoring and Evaluation Team)

นำโดยหัวหน้ากลุ่มวิจัยและนวัตกรรม หัวหน้างานนวัตกรรมฯ และ Preschool Program Manager มีหน้าที่ติดตามความก้าวหน้าและประสิทธิผลของโครงการ รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลลัพธ์ พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

๓. สรุปผลการถอดบทเรียน (Lesson Learned)

๓.๑ การถอดบทเรียน (Lesson Learned) หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาทักษะการเข้าใจปัญหาและสำรวจปัญหาเชิงลึกเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการ
สร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง (Preschool Program)

ประเด็นถอดบทเรียน		จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
กระบวนการและเครื่องมือในการเรียนรู้				
- เนื้อหาการเรียนรู้ (Lesson ๑-๕) - Worksheet	๑. Exploring and Scope Problem ๒. Conducting Secondary Research ๓. Preparing for Empathize ๔. Empathizing Stakeholder ๕. Extracting Insights ๖. Worksheet ที่ ๑.๑ – ๕.๓	๑. โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหา - เนื้อหาที่มีความทันสมัย นำเสนอเป็นลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาในมุมกว้าง และสามารถเข้าถึงสาเหตุที่แท้จริง หลักสูตรมีความครอบคลุม เชื่อมโยงแต่ละบทเรียนได้ดี และช่วยให้มองปัญหาได้หลายมิติ ๒. การสอนและกระบวนการเรียนรู้ - กระบวนการเรียนรู้ถูกออกแบบให้เป็นขั้นเป็นตอน สอดคล้องกับแนวทางของวิทยากร ทำให้ผู้เรียนเข้าใจตั้งแต่จุดเริ่มต้นไปจนถึงการแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การยกตัวอย่างที่ชัดเจนและการใช้ทฤษฎีร่วมกับกรณีศึกษาจริง ช่วยให้เห็นภาพรวมของปัญหาได้ดีขึ้น	๑. ด้านหลักสูตรและเนื้อหา - หลักสูตรถูกนำมาใช้โดยไม่ผ่านการทดสอบและขาดความชัดเจนในโครงสร้าง เนื้อหาบางส่วนมากเกินไป ขณะที่บางขั้นตอนไม่มีความชัดเจนเพียงพอ อีกทั้งยังมีเนื้อหาทับซ้อนกัน และขาดเอกสารประกอบการเรียนที่เป็นภาษาไทย ส่งผลให้ผู้เรียนบางส่วนเข้าใจได้ยาก ๒. ด้านตัวอย่างและแบบฝึกหัด - ตัวอย่างที่ให้มามีน้อยและง่ายเกินไป ทำให้ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ในส่วนของแบบฝึกหัด (Worksheet) อยู่ในรูปแบบ PDF ซึ่งจำกัดความคิดสร้างสรรค์ และใบงาน	- ควรปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและองค์กร ชี้แจงวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ทดสอบหลักสูตรและปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง - ปรับวิธีการสอนให้ชัดเจนและยืดหยุ่นมากขึ้น - ขยายเวลาเรียน เพิ่มเวลาลงพื้นที่เก็บข้อมูล ลดเครื่องมือที่ซับซ้อน ลดใบงาน เพิ่มตัวอย่าง และปรับบางขั้นตอนให้เหมาะกับการใช้งานจริง - ควรมีคู่มือประกอบการเรียนต่อไป เพื่อทบทวนเปิดดูบทเรียนซ้ำได้

ประเด็นถอดบทเรียน		จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		๓. แบบฝึกหัดและเครื่องมือการเรียนรู้ - Worksheet และเครื่องมือต่างๆ เช่น User Journey Map ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และตรวจสอบข้อมูลได้ง่ายขึ้น เนื้อหาใน Worksheet มีตัวอย่างอธิบายชัดเจน ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง และช่วยให้การทบทวนภายหลังเป็นไปได้อย่างสะดวก ๔. การนำไปใช้งานจริง - หลักสูตรนี้ออกแบบให้มีความท้าทาย กระตุ้นให้คิดเชิงลึกและพัฒนาทักษะการวิเคราะห์ปัญหาสามารถนำไปปรับใช้กับสถานการณ์จริงได้ โดยช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจมุมมองของผู้อื่น และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ยังมีจำนวนมากและใช้เวลาตรวจทานนาน ๓. ด้านเวลาและภาระงาน - ระยะเวลาเรียนและการลงพื้นที่มีจำกัด ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ งานที่ได้รับมอบหมายมีระยะเวลาส่งที่กระชั้นชิด ทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียดและมีแรงกดดันจากภาระงานอื่น ๔. ด้านกลุ่มเป้าหมาย - กลุ่มเป้าหมายของหลักสูตรไม่เหมาะสม ควรเป็นระดับ Beginner มากกว่า อีกทั้งผู้เรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจตัวอย่างที่ให้มี	
เครื่องมือ/สื่อ	๑. VDO (Online Learning Platform ของ soc รุ่น ๖๕)	๑. คุณภาพของสื่อการสอน	๑. การเข้าถึงเนื้อหาและวิดีโอ	- ควรมีช่องทางให้ทีมสื่อสารกับผู้สอนและ IV ได้สะดวกขึ้น

ประเด็นถอดบทเรียน		จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
	๒. Zoom (รุ่น ๖๖-๖๗ สอนสด Online)	- วิดีโอมีภาพและเสียงคมชัด เข้าใจง่าย - มีการบันทึกวิดีโอ (Record Zoom) ให้ดูย้อนหลัง ช่วยในการทบทวน ๒. การใช้งานแพลตฟอร์ม - Zoom ใช้งานง่ายและสะดวกกว่าระบบอื่น เช่น Webex - ระบบส่งการบ้านผ่าน Google Classroom มีความเหมาะสมและเป็นระเบียบ ๓. การมีส่วนร่วมของผู้เรียน - สามารถซักถามและแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่มย่อยเพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น ๔. ความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ - สามารถเข้าถึงเนื้อหาย้อนหลังเพื่อทบทวนได้ตลอดเวลา - ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนจากที่ไหนก็ได้และเลือกเวลาเรียนตามความสะดวก	- วิดีโอมีความยาวสั้นเกินไป และการเข้าถึงยุ่งยาก ต้องทำหลายขั้นตอน - เนื้อหาปล่อยเป็นรายสัปดาห์ ทำให้ไม่สามารถมองเห็นภาพรวมของหลักสูตร - ไม่สามารถเปิดดูเนื้อหาที่เรียนย้อนหลังได้ ๒. คุณภาพการสอนและเนื้อหา - อาจารย์สอนเร็ว ทำให้บางจุดเข้าใจยาก - เนื้อหาบางส่วนมีความซ้ำซ้อน - ตัวอย่างที่ให้นำน้อยและง่ายเกินไป ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้จริง ๓. การจัดตารางเรียนและความเหมาะสมของเวลา - เวลาของแต่ละบทเรียนไม่สอดคล้องกับปริมาณเนื้อหา - ตารางเรียนทับซ้อนกับเวลางาน ทำให้โฟกัสกับการเรียนได้ไม่เต็มที่ ๔. ปัญหาด้านเทคนิคและสิ่งแวดล้อม	- ควรมีการพบโค้ชแบบ Onsite เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีขึ้น - ผสมผสานการเรียนแบบ Online และ Onsite ให้เหมาะสม เช่น เรียนเนื้อหาผ่าน Zoom และมี Onsite สำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - เพิ่มวิดีโอย้อนหลังและปรับปรุงแพลตฟอร์มให้เข้าถึงเนื้อหาได้ง่ายขึ้น - ปรับปรุง Work Sheet ให้มีคำอธิบายและภาพรวมที่ชัดเจน - ควรมีแบบทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ - ควรจัด Workshop แบบ Online และ Onsite สลับกันเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วม

ประเด็นถอดบทเรียน		จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		- ลดภาระการเดินทาง ประหยัดเวลา และเหมาะกับสถานการณ์ปัจจุบัน	- ผู้เรียนมีปัญหาไม่มีสมาธิ ระหว่างเรียนออนไลน์ - ความเสถียรของอินเทอร์เน็ต ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ - ปัญหาด้านอุปกรณ์และสัญญาณ WiFi ทำให้การเข้าร่วมประชุมติดขัด	
การจัดสื่อการสอน/รูปแบบการสอน		๑. ความสะดวกและเหมาะสม - การเรียนออนไลน์ช่วยให้เรียนได้ อิสระ สะดวก และเหมาะกับสถานการณ์ ๒. เนื้อหาและสื่อการสอน - มีใบงานละเอียด สื่อการสอน สวยงาม ไม่น่าเบื่อ และมีตัวอย่างประกอบการเรียน ๓. รูปแบบการสอน - ทันสมัย น่าสนใจ มีการแบ่งเนื้อหาเป็นบทๆ อย่างเป็นระบบ - การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ทันสมัย และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างเป็นระบบ	๑. ขาดการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ - ไม่มี Q&A หรือช่องทางพูดคุยกับวิทยากร ทำให้ไม่สามารถซักถามหรือมีส่วนร่วมได้ ๒. ความเข้าใจในเนื้อหา - เนื้อหาบางส่วนยากเกินไป การเรียนออนไลน์ไม่เหมาะกับหัวข้อที่ซับซ้อน หากผู้เรียนไม่จดจ่อก็อาจเรียนรู้ได้ไม่เต็มที่ ๓. โครงสร้างและเวลาเรียน - เนื้อหาอาจเรียงลำดับไม่ดี และระยะเวลาเรียนสั้นเกินไป ทำให้เข้าใจเนื้อหาไม่ทัน ๔. ปัญหาด้านสื่อการสอน	- เปิดช่องทางพูดคุยกับวิทยากร (IV) เพิ่ม Q&A ผ่านกระดานสนทนา และให้มีการสื่อสารสองทางระหว่างโค้ชกับทีม - เพิ่ม Work Sheet ให้ฝึกเขียนมากขึ้น จัดให้เห็นภาพรวมของเนื้อหา เพิ่มตัวอย่างที่นำไปใช้ได้จริง และสุ่มให้ทีมนำเสนอ การบ้านเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น - จัดลำดับเนื้อหาให้เชื่อมโยงตามขั้นตอน (Double Demo) และแนะนำคลิปวิดีโอที่ช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น

ประเด็นถอดบทเรียน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
		- การวาดภาพอาจไม่สามารถสื่อความหมายได้ครบถ้วน ทำให้บางประเด็นเข้าใจยาก ๕. การทบทวนบทเรียน - ไม่มีวิดีโอย้อนหลังหรือสื่อช่วยทบทวน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถกลับมาทบทวนเนื้อหาได้ ๖. บรรยากาศการเรียนรู้ - กิจกรรมผ่อนคลายน้อยเกินไป อาจทำให้การเรียนรู้เครียดและไม่น่าสนใจ	- จัดทำวิดีโอย้อนหลังและพัฒนา E-Learning เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา - เพิ่มกิจกรรม Relax เพื่อลดความตึงเครียด และเชิญวิทยากรภายนอกเพื่อเพิ่มมุมมองที่หลากหลาย
การวัดผลประเมินผล	๑. AAR (Onsite) เป็นกระบวนการที่ดี - มีโครงสร้างชัดเจนและใช้เวลาเหมาะสม ทำให้สามารถจดจำบทเรียนได้ดี - เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกันในระหว่างกระบวนการ - มี Coach คอยทบทวนเนื้อหา เปิดโอกาสให้ซักถาม และให้กำลังใจตลอด ๒. การประเมินผลด้วยสี (เขียว - เหลือง - แดง)	๑. การวัดผลเขียว-เหลือง-แดงไม่เพียงพอ - ทีมไม่เข้าใจว่าการวัดผลคืออะไร และควรวัดผลอย่างไร - ทีมเข้าใจผิด คิดว่าการส่งการบ้านเพียงอย่างเดียวถือเป็นการวัดผล ๒. ขาดการประเมินผลก่อนและหลังเรียน (Pre/Post Test) - ไม่มีการวัดระดับความรู้ก่อนและหลังเรียน ทำให้ไม่สามารถประเมินพัฒนาการของผู้เรียนได้	๑. การวัดผลและการให้คะแนน - ควรมีการวัดผลเป็น คะแนน (score) เพื่อให้เห็นความคืบหน้าอย่างเป็นรูปธรรม - วัดผล ทั้งสองทาง ระหว่าง Coach กับทีม เพื่อให้ได้รับมุมมองที่รอบด้าน ๒. ด้านที่ควรวัดผล - ความเข้าใจ ของทีมต่อเนื้อหาที่ได้รับ - ความรู้ที่ได้รับ และสามารถนำไปใช้จริงได้

ประเด็นถอดบทเรียน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
	- ช่วยให้เห็นภาพรวมของผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน - ทำให้สามารถทบทวนสิ่งที่ทำไปแล้ว และวางแผนสิ่งที่จะทำต่อได้ - ระบุจุดที่ต้องปรับปรุงและแนวทางแก้ไขได้ง่ายขึ้น ๓. การทำ Self-Reflection - เป็นกระบวนการที่มีประโยชน์ ช่วยให้ตระหนักถึงปัญหาที่พบ - ทำให้เข้าใจข้อดี-ข้อเสียของกระบวนการที่ทำไป - ส่งเสริมการพัฒนาตนเองและปรับปรุงกระบวนการทำงานในอนาคต	๓. ขาดแนวทางในการแก้ไขเมื่อได้รับการประเมิน - แม้จะมีการให้สี (เขียว-เหลือง-แดง) แต่ไม่มีแนวทางชัดเจนว่าควรแก้ไขอย่างไร - ไม่มี Guideline ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนไม่รู้แนวทางปรับปรุง ๔. ความคิดเห็นที่ไม่ชัดเจน - คำแนะนำในการปรับแก้ไขไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจ - ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้อย่างถูกต้อง	- ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ทั้งสำหรับ Coach และทีม ๓. การสื่อสารเกี่ยวกับการวัดผล - แจ้งให้ชัดเจนตั้งแต่ต้นว่ามีการวัดผล - อธิบายวิธีการวัดผลให้ทีมเข้าใจ ๔. ความถี่ในการวัดผล - ควรวัดผลเป็นระยะๆ เพื่อให้ผู้จัดสามารถรับทราบและปรับปรุงแนวทางได้อย่างต่อเนื่อง ๕. รูปแบบการพบปะ - ควรมีการพบปะ แบบ Onsite บ้าง เพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง Coach และทีม ๖. การประเมินผลก่อนและหลังการโค้ช - ควรมีการประเมินผล Pre-test / Post-test เพื่อวัดพัฒนาการของทีม ๗. แรงจูงใจในการเรียนรู้ - ควรมี Reward เพื่อกระตุ้นให้ทีมมีแรงจูงใจมากขึ้น

ประเด็นถอดบทเรียน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			๘. การให้ Feedback และคำแนะนำ - การใช้ สี (เขียว,เหลือง,แดง) ช่วยแยกประเด็นเป็นเรื่องดี แต่ควรมีคำอธิบายประกอบถึงวิธีการแก้ไขหรือแนวทางที่ควรปรับปรุง - ควรยกตัวอย่างให้มากขึ้น เพื่อให้ทีมเห็นภาพชัดเจนกว่าเดิม
ระบบสนับสนุน			
๑. ระบบโค้ช - การ Matching Coach ประจำทีม ๒. ระบบทีม ๓. ระบบสนับสนุน - การสื่อสารและแจ้งข่าวสารของทีมงาน ๔. ระบบส่งการบ้าน - Online Learning Platform ของ soc (๖๕) - Google Classroom (๖๖) - Google Sheet (๖๗) ๕. ระบบตรวจการบ้าน - IV - การ Feedback การบ้านในระบบ	๑. ระบบการโค้ชและที่ปรึกษา - ระบบโค้ชถูกวางไว้อย่างดี ช่วยให้ทีมไม่หลงทาง - โค้ชมีความเอาใจใส่ ทำตามกระบวนการได้ดี คอยช่วยเหลือและหาข้อมูลเสริมให้เสมอ - โค้ชสามารถแนะนำการทำ Workshop ได้ดี อธิบายเพิ่มเติมได้ชัดเจน และสามารถแทนวิทยาการได้ - โค้ชสามารถสร้างบรรยากาศให้ดีขึ้น พร้อมให้คำแนะนำนอกเวลาและช่วย Guide ทีมได้ดี	๑. บทบาทของโค้ชและความเข้าใจในโครงการ - โค้ชต้องเข้าใจบทบาทและโครงการอย่างชัดเจน การขาดการสื่อสารระหว่างโค้ชและ IV อาจทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ๒. ระบบการส่งการบ้าน - ขั้นตอนการส่งการบ้านค่อนข้างซับซ้อน โดยเฉพาะในช่วงแรกที่ไม่คุ้นเคยกับเครื่องมือ การส่งการบ้านซ้ำและการตรวจการบ้านล่าช้า	๑. คุณสมบัติของโค้ช - ควรกำหนดคุณสมบัติของโค้ชให้ชัดเจน เช่น โค้ชด้านวิชาการและโค้ชกระบวนการ - ควรให้มีโค้ชตั้งแต่แรก เพื่อช่วยดูแลและแนะแนวการทำงาน ๒. การส่งการบ้านและระบบที่เกี่ยวข้อง - ไม่ควรกำหนดกรอบในการส่งการบ้าน ให้ใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน - ควรปรับระบบการส่งการบ้านให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสะดวกมากขึ้น

ประเด็นถอดบทเรียน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
	- โค้ชลงพื้นที่ร่วมกับทีม ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วน และช่วยเสริมข้อมูลที่ขาดไป - สามารถพูดคุยส่วนตัวนอกกรอบได้ ส่งผลให้การทำการบ้านดีขึ้น ๒. ระบบการบ้านและ Feedback - ระบบตัวการบ้าน IV มีการให้กำลังใจ ช่วยกระตุ้นการทำงาน - การ Feedback การบ้านในระบบทำให้ทราบว่าทำถูกต้องหรือไม่ - ดีที่มี Feedback จากโค้ช ช่วยให้พัฒนาการทำการบ้านได้ดียิ่งขึ้น - การส่งการบ้านผ่าน Google Classroom มีความสะดวกและเป็นระบบ ๓. ระบบทีมและการทำงานร่วมกัน - ทีมทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในระบบที่เป็นหน่วยงานเดียวกัน - การทำงานออนไลน์สะดวกและช่วยให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น	ส่งผลให้การประเมินและการแก้ไขทำได้ไม่ทันเวลา ๓. ระบบการสนับสนุนและการสื่อสาร - ระบบการสนับสนุนมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและการสื่อสารของทีมสนับสนุนไม่เพียงพอ ส่งผลให้แก้ไขปัญหาล่าช้า ๔. ความเข้าใจเนื้อหาและการสนทนากับโค้ช - ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจในเนื้อหาบางประการ ทำให้ไม่สามารถขอคำแนะนำจากโค้ชได้เต็มที่ การ comment ใน Work sheet ไม่ละเอียดพอ ส่งผลให้การแก้ไขทำได้ยาก ๕. เวลาของโค้ชและการ Feedback - เวลาของโค้ชไม่ตรงกับเวลาของทีม การให้ Feedback การบ้านกระชั้นชิดกับการทำการบ้านถัดไป ส่งผลให้ไม่สามารถแก้ไขได้ทันเวลา	- ควรมีการ Feedback ที่เร็วขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับแก้ได้ทันเวลา ๓. การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการสื่อสาร - ควรมีการแชร์ข้อมูลของแต่ละทีม และเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนข้อมูลกัน - ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้หลากหลาย นอกเหนือจากหนังสือราชการ • ควรเพิ่มการสื่อสารจากทีมหลังบ้านและแจ้งช่องทางติดตามข่าวสารให้ครอบคลุม ๔. การเลือกโค้ชและการทำงานร่วมกัน - ควรปรับ matching โค้ชให้เข้ากับทีม และเปิดโอกาสให้ทีมเลือกโค้ชได้ หรือให้ผู้จัดเลือกตามความเหมาะสม - ควรมีการ match โค้ชตามลักษณะงานจริง เช่น โค้ชที่มี

ประเด็นถอดบทเรียน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			ความรู้ด้าน field lab สำหรับทีมที่ทำงานเชิง Lab - ทีมที่ถูก match ควรมีบริบทที่ใกล้เคียงกัน เช่น สายงานหรือพื้นที่ใกล้เคียงกัน ๕. การสนับสนุนจากหน่วยงานและการจัดการ - ควรมีการเพิ่มคนตรวจการบ้านเพื่อช่วยลดภาระ - กรมควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนานวัตกรรม เช่น การสอบชิงทุนด้วยการ Pitching - ควรขอหนังสือรับรองการเข้าร่วมโครงการและชี้แจง timeline เพื่อขออนุญาตจากต้นสังกัด - ควรมีการเปิดรับสมัครแบบทีมเพื่อให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพมากขึ้น ๖. การวางแผนการทำงานและการประชุม - โค้ชควรแจ้งตารางเวลาล่วงหน้าให้ผู้เรียนสามารถวางแผนในการขอคำปรึกษาได้

ประเด็นถอดบทเรียน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			- ควรแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหา และกำหนดการการเรียนรู้ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเตรียมตัวได้ ๗. แพลตฟอร์มและเครื่องมือ - ควรใช้แพลตฟอร์มที่สะดวกในการส่งงานและวาดรูป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
วิทยาการผู้สอน			
๑. ความเชี่ยวชาญในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการบรรยาย ๒. ประสบการณ์ในการทำงานหรือ วิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง ๓. ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของงานและกลุ่มเป้าหมาย ๔. แผนการนำเสนอหรือรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ๕. การปรับเนื้อหาตามระดับความรู้หรือความสนใจของผู้ฟัง ๖. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในลักษณะที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ ๗. การยกตัวอย่างหรือวิธีการที่ใช้เพื่อดึงดูดความสนใจผู้ฟัง ๘. ความสามารถในการตอบคำถาม / ข้อเสนอ ๙. การเปิดรับคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอ ๑๐. การเตรียมสื่อหรือเอกสารประกอบการบรรยายที่เพียงพอและเหมาะสม	๑. ความเชี่ยวชาญและความรู้ - วิทยากรมีความรู้และความเชี่ยวชาญสูงในหลักสูตรที่สอน พร้อมทั้งประสบการณ์เฉพาะด้าน ที่ช่วยให้สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบคำถามได้ดี ๒. การนำเสนอและการสอน - การนำเสนอของวิทยากรน่าสนใจ และมีเทคนิคที่ดี เช่น การใช้ Role-play และยกตัวอย่างที่เข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงและเข้าใจเนื้อหาได้ดี ๓. การดูแลและกระตุ้นผู้เรียน	๑. ความไม่เข้าใจบริบทของบุคลากร - วิทยากรไม่เข้าใจบริบทของบุคลากรกรมควบคุมโรค เนื่องจากเป็นวิทยากรภายนอก ซึ่งทำให้ตัวอย่างที่ยกขึ้นไม่สามารถเชื่อมโยงกับบริบทของกรมได้ ๒. ช่องทางการสื่อสาร - ไม่มีช่องทางให้ผู้เรียนพูดคุยหรือสอบถามกับวิทยากร และไม่เคยเห็นตัวจริงของวิทยากร ทำให้ขาดการเชื่อมต่อและความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับวิทยากร	๑. ความเข้าใจบริบทของกรมควบคุมโรค - วิทยากรควรทำความเข้าใจบริบทของกรมควบคุมโรคให้มากขึ้น เพื่อให้เนื้อหาและตัวอย่างที่นำเสนอมีความสอดคล้องกับงานด้านสาธารณสุข ๒. การสื่อสารและการตอบคำถาม - ควรเปิดโอกาสให้ตอบคำถามแบบไลฟ์สด และสามารถตอบคำถามได้ระหว่างการบรรยาย เพื่อให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่อง และเป็นกันเองมากขึ้น

ประเด็นถอดบทเรียน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
	- วิทยากรให้ความสนใจผู้เรียนโดยไม่กดดัน และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้อย่างดี ซึ่งทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างสนุกและมีประสิทธิภาพ ๔. ความเป็นมืออาชีพ - วิทยากรมีความเป็นมืออาชีพในการสอน โดยไม่เร่งรีบ สื่อสารได้ชัดเจน และสามารถตอบคำถามของผู้เรียนได้ดี ทำให้ผู้เรียนรู้สึกได้รับการดูแลอย่างเต็มที่	๓. การปรับเนื้อหาตามระดับความรู้ - เนื้อหาที่สอนไม่สามารถปรับตามระดับความรู้ของผู้เรียนได้จริง เนื่องจากผู้ฟังมาจากหลากหลายหน่วยงานที่มีพื้นฐานความรู้ต่างกัน ๔. ระยะเวลาและโอกาสในการถามตอบ - ระยะเวลาของการเรียนการสอนเกินไป และช่วงเวลาในการถามตอบ (Q&A) มีน้อยเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถสอบถามหรือได้รับคำตอบที่ต้องการ ๕. วิธีการสอนและการตามทัน - วิธีการสอนของวิทยากรอาจจะไม่เหมาะกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้บางคนตามไม่ทัน และไม่กล้าถามคำถาม ๖. การนำตัวอย่างมาใช้ - ตัวอย่างบางช่วงไม่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในงานหรือภารกิจจริงๆ ได้	๓. การเลือกเนื้อหาและตัวอย่าง - ควรเลือกเนื้อหาที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในงานของบุคลากร - ควรยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุขให้มากขึ้น - เพิ่มการแชร์ประสบการณ์และตัวอย่างจากปีก่อนหน้า เพื่อให้เห็นภาพและเข้าใจถึงปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น ๔. การปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร - ควรขยายเวลาเรียนให้เต็มวันหรือเพิ่มจำนวนสัปดาห์ในการเรียนรู้ - ควรมีการละลายพฤติกรรมก่อนเริ่มเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ - การประชาสัมพันธ์และการเตรียมตัวก่อนเรียน - เพิ่มการประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานอื่น ๆ พร้อมแจ้งรายละเอียดให้ชัดเจนว่า หลังจาก

ประเด็นถอดบทเรียน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ข้อเสนอแนะ
			เรียนจบหลักสูตรแล้ว ผู้เรียนจะได้รับอะไรบ้าง - ควรแนบ QR Code วิดีโอ แนะนำหลักสูตรแบบสั้น ๆ เพื่อให้ผู้สนใจสามารถศึกษาข้อมูลล่วงหน้า - ส่งสไลด์ประกอบการสอนให้ผู้เรียนล่วงหน้า เพื่อให้สามารถเตรียมตัวได้ดีขึ้น ๖. การสนับสนุนหลังการเรียนรู้ - ควรมีที่เก็บสื่อการเรียนการสอน เช่น วิดีโอย้อนหลัง หรือเอกสารประกอบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถกลับมาทบทวนได้ตามต้องการ ๗. การเพิ่มวิทยาการ - ควรเชิญวิทยากรจากหลายแหล่งที่มา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับมุมมองที่กว้างขึ้นและสามารถนำไปปรับใช้ได้หลากหลายบริบท

๔. จุดเด่น / ปัญหา อุปสรรค / และข้อเสนอแนะ

๔.๑ จุดเด่น / ปัญหา อุปสรรค

๔.๑.๑ จุดเด่นในการอบรม

- **ด้านเนื้อหาการอบรม :** การฝึกอบรมหลักสูตร Preschool Program มีจุดเด่นและข้อดีหลายประการ โดยได้รับความร่วมมือกับ School of Changemakers ดำเนินโครงการโดยมุ่งหวังว่าผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้ชุดทักษะการทำความเข้าใจปัญหาเชิงลึก ได้แก่ ทักษะการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) ทักษะการเข้าอกเข้าใจอย่างลึกซึ้ง (Empathy) ทักษะการเก็บข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งฝึกฝนเครื่องมือในการทำความเข้าใจปัญหาเชิงลึก (Insight Tools) ผ่านเครื่องมือ Insight Tanks workbook จึงถูกออกแบบเพื่อช่วยให้ผู้อบรมได้ฝึกฝนกระบวนการดังกล่าวอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อเป็นจุดตั้งต้นในการทำความเข้าใจและทำความเข้าใจประเด็นปัญหาที่ผู้อบรมสนใจ ทำให้ผู้อบรมเกิด Learning Goals คือ ๑.ได้เรียนรู้กระบวนการหา Insight (ข้อมูลเชิงลึกของปัญหา) ๒.เห็นความสำคัญของการนำ Insight ไปใช้ในการแก้ไขปัญหา ๓.เห็นช่องว่าง (Gap) โอกาส (Opportunity) และ Insight ในการแก้ไขปัญหา ๔.เห็นความท้าทายในการออกแบบ (Design Challenge) เพื่อนำไปคิดไอเดียแก้ไขปัญหาต่อไป ๕.ได้ฝึกฝนทักษะการทำความเข้าใจ (Empathy) ๖.ได้ฝึกฝนทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking)

- **ด้านกลุ่มเป้าหมาย :** Preschool Program เปิดรับสมัครกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย ตั้งแต่ระดับ Beginner มาสมัครคนเดียวหรือมาเป็นทีมก็ได้ เป็นบุคลากรของกรมควบคุมโรค บุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานราชการนอกกระทรวงสาธารณสุข และภาคเอกชน ซึ่งเป็นผู้สร้างและพัฒนานวัตกรรมของหน่วยงาน คาดหวังให้เกิดเครือข่ายการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ทั้งภายในและภายนอกกรมควบคุมโรคให้สามารถดำเนินงานพัฒนานวัตกรรมการป้องกันควบคุมโรคเพื่อแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้ตรงความต้องการและความเดือดร้อนด้านสุขภาพได้ โดยผู้สมัครเข้าร่วมโครงการจะได้เข้ามาสัมผัสกิจกรรมการเรียนรู้ เปิดรับประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างนวัตกรรม

- **ด้านระบบสนับสนุน :** การสนับสนุนจากโค้ช ทำหน้าที่เป็นกระจกเงา รับฟังและตั้งคำถามที่ช่วยให้ทีมมองเห็นและเข้าใจในประเด็นปัญหาได้รอบด้านมากยิ่งขึ้น รวมทั้งรับหน้าที่ประสานงานกับทีมตรวจการบ้าน (ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม) และนำFeedback ต่างๆมาสื่อสารและปรับร่วมกับทีม และการสนับสนุนของผู้ประสานประจำโครงการ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในด้านเครื่องมือ อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำให้กำลังใจ เป็นตัวกลางประสานงานระหว่างโค้ชและทีม

๔.๑.๒ ปัญหา อุปสรรคในการอบรม

การปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการศึกษาจากการวิเคราะห์หลักสูตรที่ใช้อยู่พบว่ามีปัญหาหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรและเนื้อหา กระบวนการสอน การวัดผล ระบบสนับสนุน และคุณภาพของวิทยากร การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน อาทิเช่น

- หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ปัญหาหลักที่พบในหลักสูตรปัจจุบันคือความไม่ชัดเจนของเนื้อหา และการขาดการทดสอบก่อนนำไปใช้จริง ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลของข้อมูล บางส่วนมีเนื้อหามากเกินไป ขณะที่บางส่วนกลับขาดรายละเอียดที่เพียงพอ นอกจากนี้ เนื้อหายังมีความซ้ำซ้อน และไม่มีเอกสารประกอบเป็นภาษาไทย ทำให้ผู้เรียนบางกลุ่มเข้าใจได้ยาก

- ด้านกระบวนการสอน แม้ว่าการเรียนออนไลน์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้จากทุกที่ แต่การขาดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและวิทยากรทำให้เกิดข้อจำกัดในด้านการซักถามและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น นอกจากนี้ การสอนที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว และแบบฝึกหัดที่มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง

- ข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงานก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ ระยะเวลาในการเรียนและทำกิจกรรมภาคสนามมีจำกัด ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างเต็มที่ ขณะที่ตารางเรียนที่ทับซ้อนกับเวลาทำงานยังส่งผลกระทบต่อสมาธิและประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน

- การจัดสื่อการสอนและรูปแบบการสอน ปัญหาหลักของการเรียนการสอนออนไลน์คือขาดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนไม่มีช่องทางที่เพียงพอในการซักถามหรือขอคำแนะนำจากวิทยากร ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน นอกจากนี้ แม้ว่าเนื้อหาของหลักสูตรจะครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ แต่บางหัวข้อก็มีความซับซ้อนเกินไป และไม่มีสื่อสนับสนุนที่ช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ในส่วนของโครงสร้างหลักสูตรและระยะเวลาเรียนที่ไม่เหมาะสมก็เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่ต้องพิจารณา บางเนื้อหาถูกจัดเรียงอย่างไม่เป็นระบบ หรืออัดแน่นเกินไปในเวลาจำกัด ทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง อีกทั้งการขาดวิดีโอย้อนหลัง และสื่อช่วยทบทวน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถกลับไปศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมได้ ส่งผลให้การเรียนรู้ขาดความต่อเนื่อง รวมถึงบรรยากาศการเรียนรู้ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจของผู้เรียน หลักสูตรปัจจุบันยังขาดกิจกรรมที่ช่วยผ่อนคลายหรือสร้างแรงจูงใจ ทำให้บรรยากาศการเรียนเครียดเกินไปและไม่น่าสนใจ ผู้เรียนอาจขาดความกระตือรือร้นและไม่สามารถมีสมาธิกับบทเรียนได้อย่างเต็มที่

- การวัดผลและประเมินผล ระบบการวัดผลของหลักสูตรยังขาดความชัดเจน ไม่สามารถสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างครบถ้วน การขาดการประเมินก่อนและหลังเรียนทำให้ไม่สามารถวัดผลการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งการใช้ระบบสี (เขียว-เหลือง-แดง) ในการให้คะแนน แต่ไม่มีคำแนะนำที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาตัวเอง ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถปรับปรุงผลการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ระบบสนับสนุนและบทบาทของโค้ชมีบทบาทสำคัญในการช่วยแนะนำและสนับสนุนผู้เรียน แต่พบว่าหลายครั้งโค้ชเองก็ขาดความเข้าใจในโครงการหรือเป้าหมายของหลักสูตร ทำให้การสื่อสารระหว่างโค้ชและผู้เรียนไม่ราบรื่น นอกจากนี้ ระบบการส่งการบ้านที่ซับซ้อนและล่าช้า ส่งผลให้การตรวจงานและการให้คำแนะนำไม่ทันเวลา ข้อจำกัดของระบบสนับสนุนก็เป็นอีกหนึ่งอุปสรรคที่พบในหลักสูตร เนื่องจากงบประมาณและทรัพยากรที่จำกัด ทำให้การแก้ไขปัญหาและการให้คำแนะนำไม่สามารถทำได้อย่างทันท่วงที อีกทั้งเวลาของโค้ชและการให้คำแนะนำ (Feedback) ก็มักจะไม่ตรงกับเวลาของผู้เรียน ส่งผลให้การปรับปรุงงานทำได้ยากและไม่ทันกับการเรียนในครั้งต่อไป

- คุณภาพของวิทยากร การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอนบุคลากรของกรมควบคุมโรคพบว่ามีปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะการที่วิทยากรไม่เข้าใจบริบทของบุคลากร ทำให้เนื้อหาและตัวอย่างที่นำมาใช้ไม่สามารถเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงของผู้เรียนได้ นอกจากนี้ การขาดช่องทางการสื่อสารที่ชัดเจนระหว่างวิทยากรและผู้เรียน ทำให้ไม่มีโอกาสในการถามตอบข้อสงสัย

ปัญหาอีกประการคือเนื้อหาที่สอนไม่สามารถปรับให้เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้ เนื่องจากผู้เรียนมาจากหลากหลายหน่วยงานและมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน อีกทั้งระยะเวลาเรียนที่จำกัดยังส่งผลให้ผู้เรียนไม่มีเวลาพอในการซักถามหรือทำความเข้าใจเนื้อหาให้ถ่องแท้ นอกจากนี้ วิธีการสอนของวิทยากรบางคนอาจไม่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้บางคนไม่สามารถตามเนื้อหาได้ทัน รวมถึงตัวอย่างที่ยกขึ้นอาจไม่สอดคล้องกับปัญหาที่ผู้เรียนเผชิญจริงในงาน ทำให้ไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

การปรับปรุงหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เพื่อให้สามารถออกแบบเนื้อหาที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม โดยการปรับโครงสร้างหลักสูตรให้มีความสมดุลเป็นสิ่งสำคัญ ควรลดเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนหรือไม่จำเป็นและเพิ่มข้อมูลในส่วนที่ขาดหายไป พร้อมทั้งจัดทำเอกสารและสื่อการเรียนในภาษาไทยที่เข้าใจง่าย เช่น อินโฟกราฟิก วิดีโอสั้น หรือเอกสารสรุป เพื่อเพิ่มความชัดเจนและความกระชับของข้อมูล

นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านการใช้เทคนิคการสอนแบบ Active Learning เช่น Workshop, Case Study และแบบฝึกหัดโต้ตอบ รวมถึงแบ่งเนื้อหาเป็นหน่วยย่อย (Microlearning) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจับประเด็นและทบทวนได้ง่าย การประเมินผลควรมีความหลากหลาย เช่น การทดสอบก่อน-หลังเรียนโครงการหรือการประเมินจากสถานการณ์จริง โดยควรให้คำแนะนำที่เป็นรูปธรรมพร้อมทั้งเพิ่มระบบ Feedback อย่างต่อเนื่องและจัดโครงการโค้ชที่สามารถให้คำปรึกษาตลอดการเรียนรู้ นอกจากนี้ ควรปรับปรุงระบบการส่งงานให้ใช้งานง่ายและมีช่องทางสนับสนุนแบบเร่งด่วน เช่น ระบบ Chatbot หรือกลุ่มสนับสนุนออนไลน์อื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถรับความช่วยเหลือได้ทันทีเมื่อพบปัญหา

๔.๒.๑ แนวคิดการพัฒนาระบบสนับสนุนการสร้างงานนวัตกรรม

ในที่ประชุมได้ให้ข้อแนวคิดการพัฒนาระบบสนับสนุนการสร้างงานนวัตกรรมไว้ ๒ แนวคิดเพื่อการพัฒนาให้ Preschool Program เหมาะสมกับบุคลากรกรมควบคุมโรค และหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุขมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วยแนวคิดการพัฒนาระบบสนับสนุนการสร้างงานนวัตกรรมระยะ ๓ เดือน และระยะ ๙ เดือน

❖ แนวคิดการพัฒนาระบบสนับสนุนการสร้างงานนวัตกรรมระยะ ๓ เดือน

ผู้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตร Preschool Program ได้เสนอแนวคิดเพื่อการพัฒนาสนับสนุนการสร้างงานนวัตกรรมระยะ ๓ เดือน ไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์	ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่คาดหวัง		
- เพื่อพัฒนาทักษะการสร้างนวัตกรรม - เพื่อพัฒนาทักษะการ Pitching	- ทุกทีมต้องผ่านกระบวนการ Pitching - มีไอเดียในการแก้ปัญหา อย่างน้อย ๑ เรื่อง		
เป้าหมาย	ทักษะที่คาดหวัง		
มีไอเดียการทำนวัตกรรมด้านสาธารณสุขที่ได้รับทุนสนับสนุนและสามารถนำไปใช้ได้จริง	- มีทักษะการเข้าอกเข้าใจปัญหาและการระบุปัญหา Empathize & Define - มีทักษะการ Pitching		
กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการประเมินผล		
- ผู้ที่สมัครใจเข้าร่วมด้วยตนเอง - ผู้มีประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข	- ประเมินความรู้ Pre-test / Post-test ของตนเอง - ประเมินผลการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน		
ระยะเวลาหลักสูตร ๓ เดือน (ระหว่างเดือน ตุลาคม-ธันวาคม)			
รูปแบบ : การเรียนการสอน Hybrid, Pitching – Onsite			
Input	Timeline		Output
	ต.ค. = Worksheet ๑-๒	พ.ค. = Worksheet ๓-๕	ธ.ค. =Train Storytelling & Pitching

❖ แนวคิดการพัฒนากระบวนสนับสนุนการสร้างงานนวัตกรรมระยะ ๙ เดือน

ผู้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตร Preschool Program ได้เสนอแนวคิดเพื่อการพัฒนากระบวนสนับสนุนการสร้างงานนวัตกรรมระยะ ๙ เดือน ไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์	ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของนวัตกรรมในการบ่มเพาะนวัตกรรม - เพื่อศึกษาประเด็นปัญหาสุขภาพในบริบทพื้นที่ - เพื่อพัฒนารูปแบบ/นวัตกรรมด้านสุขภาพ	- บุคลากรมีความรู้ในเรื่องของการบ่มเพาะนวัตกรรม - ได้นวัตกรรมด้านสุขภาพ
เป้าหมาย	ทักษะที่คาดหวัง
- นวัตกรรมมีความรู้ในเรื่องของการบ่มเพาะนวัตกรรม - ได้นวัตกรรมด้านสุขภาพ	Soft skill - การสื่อสารที่ดี และสามารถทำงานเป็นทีมได้ดี - สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดี - ความคิดสร้างสรรค์ มองประเด็นปัญหา คิดค้นประเด็นใหม่ๆ - กระบวนการแก้ไขปัญหา/วิเคราะห์ปัญหาเชิงลึก Hard skill - พื้นฐาน IT - ความรู้ด้านภาษา ด้านการพูด การเขียน

	• มีทักษะด้านการคำนวณ มีความรู้ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล • มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสุขภาพ	
กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการประเมินผล	
◦ บุคลากรสาธารณสุข ◦ บุคลากรที่สนใจ (ที่มีความต้องการศึกษาด้านปัญหาสุขภาพ)	◦ มีประเมิน Pre-test Post-test ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ ◦ ประเมินผลงานนวัตกรรม ◦ ประเมินการนำผลงานนวัตกรรมไปเผยแพร่ หรือนำไปใช้ประโยชน์	
ระยะเวลาหลักสูตร ๙ เดือน		
รูปแบบ : การเรียนการสอน Hybrid		
Input	Timeline	Output
	Preschool ๓ เดือน	บ่มเพาะนวัตกรรม ๖ เดือน (ถึง Prototype)

๕. รายชื่อคณะผู้เข้าร่วมถอดบทเรียน (Lesson Learned)

รายชื่อคณะผู้เข้าร่วมถอดบทเรียน (Lesson Learned)

หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาทักษะการเข้าใจปัญหาและสำรวจปัญหาเชิงลึกเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การใช้งานจริง (Preschool Program)

วิทยากร

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ จังหวัดเชียงใหม่

๑. นางสาวพัชรินทร์ ดันติวรวิทย์ นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ

กรมอนามัย

๒. นางสาววัลรัตน์ ใหม่รัตนไชยชาญ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

กรมควบคุมโรค

๓. นางสาวนัยนา ประดิษฐ์สิทธิกร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

กองนวัตกรรมและวิจัย

๔. นายอรรถเกียรติ กาญจนพิบูลวงศ์ ผู้อำนวยการกองนวัตกรรมและวิจัย

๕. นางสาวฉัตรทริกา สุขพัฒนาเจริญ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

๖. นางสาววาสนี ราชคมภ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

๗. นายอภิสิทธิ์ สมองค์ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

๘. นางสาวโยษิตา จิตวัฒนา นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

๙. นางสาวธัญญาวรรณ ชาดิชนะ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

๑๐. นางสาวภัทรกัลยา สุขเสรีฐ นักวิชาการสาธารณสุข

๑๑. นางสาวจินต์จุฑา รูปประกายศรี นักวิชาการสาธารณสุข

๑๒. นางสาวพรรณวรท ภูเวียง นักวิชาการสาธารณสุข

๑๓. นางสาววันยา ไส้ไทย นักเทคโนโลยีสุขภาพและนวัตกรรม

๑๔. นางวิรสุดา ทรัพย์ประสงค์ นักจัดการงานทั่วไป

๑๕. นางสาวอารีรัตน์ มีลาภ นักวิชาการเงินและบัญชี

๑๖. นางวิไลวรรณ ขำเรือง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องสำอางค์

๑๗. นางสาวกัญญ์วรา เจนจรัสจินดา นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กองโรคติดต่อทั่วไป

๑๘. นางมนัญญา ประเสริฐสุข นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

กองโรคไม่ติดต่อ

๑๙. นายรัฐพล เมฆไตรรัตน์ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

กองป้องกันการบาดเจ็บ

๒๐. นางสาวนิพา ศรีช้าง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

สถาบันบาราศนราดรุ

๒๑. นางสาวอ้อมอารีย์ พุทธาวันดี พยาบาลวิชาชีพ

สถาบันเวชศาสตร์ป้องกันศึกษา

๒๒. นางสาววนิดา สังยาทยา นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๙ นครราชสีมา (ศตม.๙.๒ บุรีรัมย์)

๒๓. นางสาวชลธิชา หล้าอุดม นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๐ จังหวัดอุบลราชธานี

๒๔. นางสาวภัชราภรณ์ อากมล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา

๒๕. นางสาวทิพวรรณ ศรีทรมาศ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

๒๖. นางสาวพรทิวา บริบูรณ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองหลวง จังหวัดกำแพงเพชร

๒๗. นางจารุวรรณ เจนจบ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

๒๘. นางสาวปาลิตา แก้วหินลาย แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองโน จังหวัด มหาสารคาม

๒๙. นางสาวปนัดดา อาษา พยาบาลวิชาชีพ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคำครั่ง จังหวัดอุบลราชธานี

๓๐. นางจินตนา บุญยิ่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

๓๑. นายอนุสรณ์ บุญทรง อาจารย์